

Ympäristöpalveluiden talousarvioesitys vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmaesitys 2026-2027

YMPLTK 08.10.2024 § 74
270/02.02.00/2024

Vuonna 2023 on aloitettu talouden tasapainottamistoimenpiteiden valmistelu ja valtuusto on 30.10.2023 § 50 ja 18.3.2024 § 5 päättänyt toimenpiteistä, joista osa on suunnattu ja huomioitu vuoden 2024 talousarviossa ja osa toimenpiteistä vaikuttaa ensi vuoden sekä seuraavien vuosien talousarvioon. Valtuusto 10.6.2024 § 142 on antanut ohjeet talousarvion valmisteluun ja linjannut palvelualueiden talousarvioraamit.

Talousarvioraameissa on huomioitu koko kunnan tasolla virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset n. 300 000 euroa sekä inflaation vaikutukset n. 250 000 euroa. Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys on arvioitu valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton arvioiden perusteella.

Teknisten palveluiden talousarvioraamiin on vaikuttanut muutokset kiinteistötoimessa (mm. rakennusten purku- ja käyttökustannuksiin varattujen toimintatuottojen ja -kulujen poistaminen ja uuden Vääksyn Yhteiskoulun aiheuttamat muutokset kustannuksissa ja tilavuokrissa).

Lisäksi valtuusto on 18.3.2024 päättänyt, että palvelualueiden tulee sopeuttaa toimintaansa ja talouttaan vuoteen 2026 mennessä. Teknisille palveluille on asetettu sopeuttamistarpeeksi -350 000 euroa vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

Teknisten palveluiden nettoraami vuoden 2024 talousarviossa on 1 625 000 euroa kun se on 310 000 euroa vuodelle 2025.

Asikkalan kunta on valmistellut kesän ja syksyn aikana organisaatiomuutosta, mutta talousarvion valmistelu on tehty nykyisen organisaatorakenteen mukaisena.

Ympäristölautakunta vastaa ympäristöpalveluiden talousarviosta, mutta valtuustotasolla sitovana on koko teknisten palveluiden tulojen ja menojen erotus, netto.

Ympäristöpalveluissa ovat seuraavat yksiköt; ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, yksityistiet sekä ympäristöterveydenhuolto.

Ympäristöpalvelut- vastuualue	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio- esitys	Taloussuunnitelma (tuh.eur.)	
	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintatuotot	173 885	183 000	165 000	165	165
Toimintakulut	-843 464	-920 000	-832 210	-832	-832
Netto	-669 580	-737 000	-667 210	-667	-667

1) Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tuottoihin on vaikuttanut rakentamisen alhaisempi määrä. Talousarvion laatiminen vuodelle 2025 on rakennusvalvonnan osalta poikkeuksellisen haastavaa. Uusi rakentamislaki on astumassa voimaan 1.1.2025. Uuteen lakiin on kuitenkin jo esitetty korjauksia, joten lain lopullinen muoto ei ole vielä selvillä. Uuden rakentamislain tuomat muutokset vaikuttavat toimintaympäristöön ja toimintaan, mm. muuttuvien rakennuslupamuotojen ja tietomallipohjaisen rakennusluvan myötä. Myös uuden lainsäädännön mukanaan tuomat velvoitteet rakennusjärjestyksen, hallintosäännön ja rakennusvalvonnan taksan uudistamisesta lisäävät rakennusvalvonnan työmäärää ja vaikeuttavat etenkin lupatuottojen budjetointia.

Rakennusvalvonnan tulosityksikköön vaikuttaviin palkkamuuksiin varaudutaan n. 2 %:lla. Toimintatuottojen odotuksia vuodelle 2025 vähennetään 24 000 €.

Rakennusvalvonnan päätavoite vuodelle 2025 on valmistautua uuden rakentamislain 751/2023 voimaan saattamiseksi. Lisäksi rakennusvalvonnan taksa sekä rakennusjärjestys tulee uusia. Uusi rakentamislaki tuo mukanaan oleellisia muutoksia rakennusvalvonnan lupa- ja valvontakäytäntöihin. Valmistautuminen muutoksiin vaatii osallistumista mm. valtakunnallisiin koulutuksiin ja työpajoihin sekä uuden rakennusjärjestyksen laatimisen. Myös rakennetun ympäristön tietojärjestelmän muutoksiin ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon tulee valmistautua.

Rakennus- valvonta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio- esitys	Taloussuunnitelma (tuh.eur.)	
	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintatuotot	149 818	164 000	140 000	140	140
Toimintakulut	-263 080	-318 000	-289 630	-290	-290
Netto	-113 262	-154 000	-149 630	-150	-150

2) Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu on ympäristölautakunnan alainen tulosityksikkö, joka vastaa kunnan vastuulla olevista lakisääteisistä kunnan ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hallinnosta ja hoidosta (Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 64/1986). Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta. Ympäristönsuojelusta vastaavina viranhaltijoina toimivat ympäristönsuojelusihteeri ja ympäristönsuojelutarkastaja. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä on lisäksi säädetty ympäristönsuojelulaissa, jätelaisissa, luonnonsuojelulaissa, maa-aineslaissa, ulkoilulaissa, vesihuoltolaissa, vesilaisissa, maastoliikennelaisissa ja vesiliikennelaisissa. Nämä tehtävät ovat pääsääntöisesti lupa- ja valvontaviranomaistehtäviä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluu näissä laissa säädettyjen tehtävien lisäksi ympäristönsuojelun suunnittelu ja kehittäminen, ympäristön tilan seuranta,

ohjaus ja neuvonta, lausunnot, esitykset ja aloitteet, ympäristönsuojelua koskeva tiedotus, valistus ja koulutus ja yhteistyön edistäminen.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtäviensä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edunvalvojana ja tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voidaan siten katsoa myös pitkällä tähtäimellä ajavan kestävä kehityksen ja samalla kunnan yleistä etua.

Toimintatuotot koostuvat lupa- ja valvontamaksuista, käsittelymaksuista ja maa-ainesten tarkastusmaksuista. Toimintakuluissa suurin menoerä ovat henkilöstökulut 69 % kokonaiskuluista, palvelujen ostot 21 %, avustukset 4 % ja muut kulut mm. sisäiset vuokrat 4 %. Palkoissa on huomioitu kokoaikainen ympäristönsuojelusihteeri ja kokoaikainen ympäristönsuojelutarkastaja sekä 15 % yhden palvelusihteerin työpanoksesta. Palvelujen ostoilla katetaan asiantuntijapalvelut sekä muut yksityisiltä elinkeinonharjoittajilta ostetut työpanokset. Avustuksissa on varauduttu omaehtoisen ympäristönsuojelun avustuksiin, joilla tuetaan kuntalaisten ja paikallisten yhdistysten omia ympäristönsuojelutekoja.

Ympäristönsuojelu on päivittänyt ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja maa-ainestaksan vuoden 2024 alussa. Taksojen tarkastuksen myötä käsittely- ja valvontamaksujen hinnat tulevat nousemaan.

Kunnan kokonaistalouden tasapainottamiseksi ympäristönsuojelu ehdottaa, että asiantuntijapalveluihin varatusta talousarviosta vähennetään 6 000 euroa, avustuksista vähennetään 5 000 euroa ja muista kohdista niin, että kokonaissäätöksi tulee 12 500 euroa vuodessa. Ympäristönsuojelun asiantuntijapalveluiden kulut koostuvat pääasiassa kunnan kiinteistöillä tehtävästä lakisääteisestä vieraslajitorjunnasta, vesistöseurannasta sekä viestinnästä. Avustuksissa on vähennysvaraa sinne jääneen vanhan vesistöavustuksen vuoksi. Toimintatuottojen määrää nostetaan hieman viime vuosien tuottojen perusteella.

Ympäristönsuojelu	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvioesitys	Taloussuunnitelma (tuh.eur.)	
	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintatuotot	24 067	19 000	25 000	25	25
Toimintakulut	-181 714	-192 000	-183 580	-184	-184
Netto	-157 647	-173 000	-158 580	-159	-159

3) Yksityistiet

Yksityisteiden talousarvioesityksessä varaudutaan lähinnä yksityistieavustuksiin. Yksityisteiden kunnossapitoavuksiin käytettävissä olevaa määrärahaa on korotettu 10 000 euroa vuodesta 2023 alkaen, mutta kunnan taloustilanteen muututtua viitaten valtuuston 18.3.2024 päätökseen, joudutaan tekemään sopeutustoimia myös yksityistieavustuksiin. Talousarvioesityksessä 2025 jaettava määräraha on n. 115 000 euroa.

Yksitystiet	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio-esitys	Taloussuunnitelma (tuh.eur.)	
	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-127 742	-130 000	-120 000	-120	-120
Netto	-127 742	-130 000	-120 000	-120	-120

4) Ympäristöterveydenhuolto

Seudullinen ympäristöterveydenhuolto, Päijät-Hämeen ympäristöterveys, tuottaa kuntien vastuulla olevat lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon tehtävät Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Iitin, Kärkölan, Padasjoen ja Sysmän kunnille sekä Heinolan ja Orimattilan kaupungeille. Vastuukuntana toimii Hollola. Terveystoimintatiloilla on toimipisteet Hollolassa ja Heinolassa. Kunnaneläinlääkäripalvelut tuotetaan lähipalveluina seitsemällä vastaanotolla. Lisäksi valvontaeläinlääkäreillä on toimipiste Orimattilassa. Eläinlääkäripäivystys hoidetaan maakunnallisesti yhdessä Lahden kaupungin kanssa. Ostopalveluna toimii päiväaikainen eriytetty pieneläinlääkäripäivystys viikonloppuisin ja pyhinä.

Palveluhinnaston ja kuntakohtaisten suorite-ennusteiden perusteella on laskettu ennusteet kuntien maksuosuuksiksi. Asikkalan maksuosuus vuodelle 2025 yhteensä 233 100 euroa, jakautuen terveydensuojeluun 83 400 euroa ja eläinlääkintähuoltoon 149 700 euroa.

Terveystoimintatilojen vastuualueella henkilöstömenot laskevat n. 7 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Kokonaisuudessaan terveydensuojelun toimintakulut laskevat 4,5 %. Eläinlääkintähuollon vastuualueella menot kasvavat n. 3 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

Eläinsuojelulain 15 §:n mukaisesti kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteenotettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Asikkala on tehnyt sopimuksen tehtävien hoidosta Hartolan Seudun Eläinsuojeluyhdistys ry:n kanssa. Vuosittaisiin kuluihin on varattu n. 5 000 euroa. Lisäksi Asikkalan kunta maksaa alueellaan toimiville hyötyeläintuottajille eläinlääkärien käynneistä matkasubventioita vuosittain n. 1 000 euroa.

Ympäristöterveys	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio-esitys	Taloussuunnitelma (tuh.eur.)	
	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-270 906	-280 000	-239 000	-239	-239
Netto	-270 906	-280 000	-239 000	-239	-239

Valmistelija

Lupatarkastaja Miia Virolainen
puh. 044 778 0948, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Rakennustarkastaja Henri Vidgren
puh. 044 778 0273, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Vs. ympäristönsuojelusihteri Anniina Jäntti
puh. 044 778 0277, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Tekninen johtaja Aki Tiihonen
puh. 044 778 0893, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Esittelijä

Tekninen johtaja Tiihonen Aki

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää hyväksyä seuraavien yksiköiden talousarvioesitykset vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmaesitykset 2026-2027:

- 1) rakennusvalvonta,
- 2) ympäristönsuojelu,
- 3) yksityistiet ja
- 4) ympäristöterveydenhuolto.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.